

TOPSECTOR

TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Innovatie – en subsidienieuws vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen – 12 januari 2015

Nieuwsbrief¹ vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen over de mogelijkheden voor ondersteuning van kennis- en innovatieprojecten via internationale, nationale en regionale subsidie programma's.

Inhoudsopgave

Europa

Information Day & Brokerage event on Horizon 2020 – Smart Cities and Communities 2015 Work Programme 12 February 2015	3
FACCE-JPI ERA-net COFUND call for proposals SURPLUS	4
INTERREG 2014-2020: meer focus, minder administratie	6
PSR / CETS: aanvullende nationale subsidies voor INTERREG projecten	7
INTERREG NWE	8
INTERREG NSR	8
North Sea Conference op 16 t/m 18 juni 2015 in Assen	9
INTERREG EUROPE	10
Advies vanuit RVO voor je INTERREG project idee (15 december 2014)	10
Europese gelden voor innovatie Noord-Hollandse economie	11

Nationaal

OP-Zuid 2014-2020 officieel goedgekeurd door Europese Commissie	11
Vitale Logistiek: Onderzoek en innovatie voor de Topsector Logistiek	13
Call voor WATER2015	14
Vier nieuwe aio-projecten van start binnen de tuinbouw	14

¹ Berichtgeving is mede gebaseerd op de Subsidie- en innovatienieuwsbrief van de International helpdesk van Wageningen International.

EUROPA

De Europese commissie (EC) heeft een EU-strategie 2020 geformuleerd met 3 prioriteiten (*smart growth, sustainable growth, inclusive growth*) met 5 ambitieuze doelen (werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale cohesie, energie/klimaat) en 7 *flagship initiatives*, waaronder de Innovation Union. Met Innovation Union beoogt de EU om van Europa een wereldspeler te maken op gebied van wetenschap, de wijze van samenwerking tussen publieke en private partijen revolutionair te veranderen, en knelpunten weg te nemen zodat ideeën sneller hun weg vinden naar de markt.

H2020 is het financiële instrument van de Innovation Union, een instrument voor groei en banen. Dus niet alleen meer gericht op onderzoek, maar ook koppeling aan innovatie met een focus op de maatschappelijke uitdagingen waar de EU voor staat. H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie. Programmering vindt centraal plaats door Brussel. Binnen Europa wordt in toenemende mate (op vrijwillige basis) nationale onderzoeksprogramma's op elkaar afgestemd in gezamenlijke Joint Programming Initiatives (**JPI**) en via European Research Activities netwerken (**ERA netten**).

Daarnaast zijn er de zogenaamde Structuur- en investeringsfondsen waarbij programmering decentraal plaatsvindt door de lidstaten. Voor T&U zijn relevant: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (**EFRO**) en Interregionale samenwerking tussen lidstaten (**INTERREG**).

H2020

H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie.

H2020 heeft drie pijlers:

- **Excellent Science** met grensverleggend onderzoek en diverse opleidingsmogelijkheden voor wetenschappers (beurzen, uitwisseling, opleiden PhDs);
- Competitive Industries** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia en specifieke regelingen voor MBK (SME);
- Societal Challenges** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia gericht op maatschappelijke agenda.

Information Day & Brokerage event on Horizon 2020 – Smart Cities and Communities 2015 Work Programme 12 February 2015

A new call for proposals for Smart Cities and Communities solutions integrating energy, transport and ICT through lighthouse projects under Horizon 2020 (SCC-01-2015) <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/calls/h2020-0-scc-2015.html> will open on 10 December 2014 (**deadline date for submitting proposals is 5 May 2015**).

The information day on 12 February 2015 will take place in the morning and will:

- Inform participants about the call objectives, requirements and specificities
- Provide relevant insights and lessons learnt from the 2014 SCC-01 call.

In the afternoon, a brokerage event will provide a chance for people to discuss, exchange ideas, network and meet potential partners to create new or strengthen existing consortia. Participation in the event is free of charge but registration is compulsory and applications will be dealt with on a “*first come, first served*” basis.

Please note that registration is already open

<https://scic.ec.europa.eu/fmi/SMARTCITIES2015/start.php> and will remain open until 10 January 2015. For those not able to attend in person web-streaming will be provided. Soon we will upload the agenda of the event and other relevant information.

Location: Building Charlemagne, Rue De La Loi 170, Brussels 1040

JPI - FACCE

Het Joint Programming Initiative on Agriculture, Food Security and Climate Change (JPI FACCE) brengt 21 EU-landen samen die gezamenlijk werken aan een geïntegreerde Onderzoekagenda op het gebied van duurzame land- en tuinbouw, voedselzekerheid en klimaatverandering.

De strategische onderzoekagenda van FACCE-JPI omvat vijf kernthema's:

1. Sustainable food security under climate change, based on an integrated food systems perspective: modeling, benchmarking and policy research perspective
2. Environmentally sustainable growth and intensification of agricultural systems under current and future climate and resource availability
3. Assessing and reducing trade-offs between food production, biodiversity and ecosystem services
4. Adaptation to climate change throughout the whole food chain, including market repercussions
5. Greenhouse gas mitigation: nitrous oxide and methane mitigation in the agriculture and forestry sector, carbon sequestration, fossil fuel substitution and mitigating GHG emissions induced by indirect land use change

FACCE-JPI ERA-net COFUND call for proposals SURPLUS

FACCE-JPI organiseert een ERA-net COFUND call for proposals op het gebied van duurzame landbouw ('SURPLUS - Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems'). Nederlandse onderzoekers kunnen aan de call meedoen als onderdeel van internationale consortia. De afhandeling van aanvragen verloopt via het call secretariaat van SURPLUS.

Het **Joint Programming Initiative on Agriculture, Food Security and Climate Change (FACCE-JPI)** brengt 21 landen samen die een integrale European Research Area willen vormen, gericht op de samenhangende uitdagingen op het gebied van duurzame landbouw, voedselzekerheid en klimaatsinvloeden. FACCE-JPI biedt en coördineert onderzoek naar duurzame landbouwproductie en economische groei, dat bijdraagt aan een Europese bio-based economie en daarnaast zorgdraagt voor het in stand houden en herstellen van ecosysteem diensten in het licht van huidige en toekomstige klimaatveranderingen.

FACCE-JPI organiseert regelmatig calls for proposals voor pan-Europese onderzoeksprojecten. De huidige call is ingericht als ERA-net COFUND onder Horizon2020 en richt zich op duurzame landbouw die bijdraagt aan vorming van een Europese bioeconomie: '**SURPLUS - Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems**'.

Financiering kan worden aangevraagd door hoogleraren, universitair (hoofd)docenten of onderzoekers met een gelijkwaardige positie die werkzaam zijn binnen de aard- en levenswetenschappen en in dienst zijn bij een Nederlandse universiteit of een door NWO erkend onderzoeksinstituut. Voor deze specifieke call komen ook TO2 en HBO instituten in aanmerking voor financiering.

TO2 instituten zijn gedefinieerd als TNO, DLO (onderzoeksinstituten van Wageningen UR), het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR), Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN), Deltares en Maritiem Research Instituut Nederland (MARIN). HBO instituten zijn gedefinieerd als een door de overheid bekostigde hogeschool, zoals bedoeld in artikel 1.8 van de 'Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)'.

De Nederlandse hoofdaanvrager dient een aanvraag in als onderdeel van een internationaal consortium. Een Nederlandse aanvrager kan voor maximaal één project (onderdeel van een consortium) financiering aanvragen in deze call.

Wat aanvragen

U kunt financiering aanvragen voor de kosten van het onderzoek; zoals aanstelling van personeel (post-doc/senior wetenschappelijk medewerker) en materiële voorzieningen (verbruiksgoederen, reiskosten e.d.) en veldwerk. Licht elke kostensoort apart toe in uw aanvraag.

Voor de salariskosten is **het VSNU-contract 'Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek'** <http://www.nwo.nl/financiering/hoe-werkt-dat/Salaristabellen> van toepassing. Voor het Nederlandse deelproject kan uitsluitend subsidie worden aangevraagd voor een postdoc onderzoeker (maximaal 3 jaar full time, per 1 juli 2014: 206.960 euro). Dit bedrag is inclusief een benchfee van 5.000 euro voor persoonsgebonden kosten ten behoeve van het onderzoek van de post-doc (o.a. publicatiekosten, congresbezoek). In deze specifieke call kan door TO2 en HBO instituten tevens subsidie worden gevraagd voor senior wetenschappelijk medewerkers in vaste dienst. Hiervoor worden de bedragen voor post-doc onderzoekers gehanteerd (maximaal 3 jaar full time, per 1 juli 2014:206.960 euro).

Sluitingsdatum voor het indienen van **vooraanmeldingen (verplicht)** is 4 maart 2015.

Sluitingsdatum voor het indienen van **volledige voorstellen** is 1 september 2015.

Interregionale samenwerking binnen EU (INTERREG)

Interreg is een Europese subsidieregeling, waarbinnen partijen uit meerdere landen samenwerken in projecten op het terrein van duurzame ruimtelijke en regionale ontwikkeling.

Er zijn 3 verschillende Interreg-programma's. Deze zijn gericht op samenwerking:

- in de grensregio's (Interreg A);
- tussen regio's in verschillende landen (Interreg B);
- door heel Europa heen, dus niet gebonden aan een bepaald gedeelte van het grondgebied van de EU (Interreg C).

INTERREG 2014-2020: meer focus, minder administratie

Bron: Nieuwsbrief Interreg december 2014 RVO

Verslag van drie drukbezochte informatiedagen

Hoewel de nieuwe programma's nog steeds niet definitief rond zijn, was er genoeg nieuws te melden tijdens de informatiedagen in Groningen, Eindhoven en Arnhem - georganiseerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Gemist? Lees hier het belangrijkste nieuws of ga direct naar de verslagen:

Verslag informatiedag Groningen – 28 oktober 2014: <http://storyfall.nl/interreg/?p=6>

Verslag informatiedag Eindhoven – 6 november 2014: <http://storyfall.nl/interreg/?p=8>

Verslag informatiedag Arnhem – 11 november 2014: <http://storyfall.nl/interreg/?p=1>

Voortgang

Nederland heeft de programma's NWE, NSR en Europe afgelopen zomer ondertekend. Nu moet de Europese Commissie ze nog vaststellen. **Naar verwachting volgt de eerste call-for-proposals van de drie programma's niet eerder dan het tweede kwartaal van 2015.** De nieuwe programma's hebben meer focus, meer nadruk op tastbare resultaten, sterkere partnerschappen en toepassing van de resultaten. Ook het delen van de opgedane kennis en ervaring, zowel binnen als buiten de projecten, wordt belangrijker.

Two step approach

Nieuw in de NWE- en NSR-programma's is de zogenoemde 'two step approach' voor het indienen van projecten. In de eerste stap dien je een beknopt projectvoorstel in. Wordt dat goedgekeurd, dan dien je in de tweede stap een volledig plan in. De two step approach voorkomt dat projectenplannen afvallen waarin al veel tijd en geld is geïnvesteerd. En het vergroot de slaagkans voor de tweede stap. De exacte procedure moet nog worden vastgesteld. Hoe het globaal werkt vindt u in deze brochure

<http://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/10/Informatie-brochure INTERREG 2014-2020.pdf>

Vergemakkelijken deelname mkb en verminderen administratielast

Voor de nieuwe programma's NWE en NSR wordt het **betrekken van het MKB** een belangrijk criterium bij het beoordelen van de aanvragen. Toch zijn er behoorlijk wat knelpunten. Nederland loopt voorop in de Europese onderhandelingen om de aantrekkelijkheid van de INTERREG regelingen voor MKB en andere bedrijven te vergroten, bijvoorbeeld door actief de mogelijkheden van het gebruik van de 'groepsvrijstelling' (GBER) voor staatssteun in de discussies in te brengen. Ook lopen er veel inspanningen om het administratieve proces te vereenvoudigen. Aanvraagformulieren van verschillende INTERREG-programma's zijn op elkaar afgestemd en kunnen straks digitaal worden ingediend. Ook de financiële administratie wordt makkelijker, met minder kostensoorten en kortere betaaltermijnen. Regels worden per programma op dit moment uitgewerkt. U leest hieronder meer bij de programmateksten.

Financieel algemeen

Goedkeuring voor een eerstelijnscontroleur (FLC) kunt u nog steeds aanvragen met het formulier op de website: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/europese->

[subsidies/europese-structuur-en-investeringsfondsen/europese-subsidieregeling-interreg](#)

Nancy Karjantiko, werkzaam bij RVO.nl, heeft deze taak overgenomen van Xander Storms bij het ministerie van I&M. Over de verdere inrichting van een financieel expertisecentrum INTERREG bij RVO.nl, zoals eerder al aangekondigd, is nog geen nieuws bekend. Wij houden u op de hoogte!

PSR / CETSI: aanvullende nationale subsidies voor INTERREG projecten

Over de projectstimuleringsregeling en de cofinancieringsregeling voor INTERREG projecten bereiken ons veel vragen. De tekst en voorwaarden zijn in concept gereed, publicatie in de Staatscourant verwachten we begin volgend jaar. Duidelijk is al wel dat beide regelingen een vervolg krijgen in de nieuwe programmaperiode. De **PSR** zal beschikbaar komen voor alle **Nederlandse Lead Partners van INTERREG NWE, NSR of EUROPE projecten, de CETSI nieuwe stijl ook voor Nederlandse partners**. De PSR bedraagt **maximaal € 25.000** en wordt toegekend wanneer een projectvoorstel is ingediend en ontvankelijk verklaard (eligible). **De CETSI-subsidie** bedraagt maximaal € 500.000 en is bedoeld voor goedgekeurde NWE of NSR projecten die voor tenminste 25% bestaan uit investeringskosten of kosten daaruit voortvloeiend. Bij publicatie van de regeling in de Staatscourant zullen wij dit vermelden op onze website: <http://www.rvo.nl/interreg>

INTERREG NWE

Bron: Nieuwsbrief Interreg december 2014 RVO

INTERREG NWE 2014 – 2020: voortgang programmaontwikkeling en aanvraagprocedure

Het Cooperation Programme (CP) is in oktober 2014 aangeboden aan de Europese Commissie voor goedkeuring. Inmiddels is het commentaar vanuit de commissie bekend en goedkeuring van het programma is hopelijk te verwachten in mei 2015.

Een **eerste call for proposals voor step 1 projecten** gaat naar verwachting **open in april en sluit medio mei 2015**. Een tweede call for proposals, waarin ook volledig uitgewerkte project ideeën kunnen worden ingediend (die zijn goedgekeurd als step 1 projectidee na de 1ste call), volgt dan in oktober. De data zijn helaas nog onder voorbehoud. Op de programmawebste: <http://www.nweurope.eu/> is altijd het laatste nieuws te vinden. Daar vindt u ook de volledige tekst van het draft CP (in het Engels). Ook is er een verkorte publiekssamenvatting beschikbaar. Hoewel het commentaar van de commissie aanleiding geeft voor wijzigingen, zullen de hoofdthema's in het NWE programma zeker blijven bestaan. We raden u dus toch aan om bij de ontwikkeling van uw projectidee de tekst van het draft CP te lezen.

Financieel

Het **subsidiepercentage** in het NWE 2014-2020 programma wordt **verhoogd naar 60%**. Dit geldt voor alle partners behalve voor private partijen, wanneer zij gebruik willen maken van regelingen die staatssteun toestaan, zoals deminimis of een van de regelingen onder de GBER. Hiervoor is namelijk slechts een financieringspercentage van 50% toegestaan. Aan zowel **NGO's als aan SME's** (MKB bedrijven) wordt het verstrekken van een voorschot, in de vorm van een eenmalige betaling van € 50.000, onder voorwaarden mogelijk. Hiermee wil het programma de toegankelijkheid voor (kleine) bedrijven en NGO's belangrijk verbeteren.

Goedgekeurde projecten 2007 – 2013

Een overzicht van alle goedgekeurde NWE projecten uit de vorige (IV) programmaperiode met een korte beschrijving per project en de contactgegevens van alle NLse partijen, vindt u op onze website: <http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/indienen-projectvoorstel-interreg-iv-b>. Neem er zeker een kijkje als u nog op zoek bent naar INTERREG expertise, Nederlandse partners of een beter beeld wil krijgen van "de smaak" van NWE projecten. Aarzel ook niet eens contact op te nemen met een contactpersoon van een afgerond of lopend project om u te laten informeren over de meerwaarde van het (mee)doen aan internationale INTERREG projecten.

Events

In maart 2015 wordt een internationaal NWE event georganiseerd, locatie Lille of Brussel (nntb) speciaal gericht op het vergemakkelijken van matchmaking en partnersearch. Het event zal worden aangekondigd op de programmawebste: <http://www.nweurope.eu/>

INTERREG NSR

Bron: Nieuwsbrief INTERREG december 2014 RVO

INTERREG North Sea Region 2014-2020: Aanvraagprocedure

Het Cooperation Programme is op 29 oktober 2014 aangeboden aan de Europese Commissie voor goedkeuring. De intentie is om de eerste indieningstermijn voor aanvragen open te stellen vóór de definitieve goedkeuring van dit Cooperation Programme. De verwachting is dat de **eerste call in april 2015** open gaat en dat **deze eind juni 2015 sluit**.

Aanvragen indienen gaat **via twee stappen**; bij de eerste stap geeft u aan hoe uw idee past binnen het programma, bij de tweede stap dient u een volledig uitgewerkte projectaanvraag in. In de brochure <http://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/10/Informatie->

[brochure INTERREG 2014-2020.pdf](#) krijgt u een beeld van hoe zo'n dit 2 step application model er uit ziet. Bij wijze van uitzondering staat het u de eerste indieningstermijn vrij om een volledig uitgewerkte projectaanvraag in te dienen. Als u dat doet, maakt u gebruik van de zogenaamde special call.

De database voor projectideeën is nog niet open voor de nieuwste subsidieronde; wel zijn de eerste projectideeën <http://www.northsearegion.eu/ivb/project-ideas/> hier te zien. Om in te schatten of uw projectidee past binnen de prioriteiten van het programma kunt u het Cooperation Programme <http://www.northsearegion.eu/ivb/content/show/&tid=183> lezen. De Citizen Summary <http://www.northsearegion.eu/ivb/content/show/&tid=183> is een gebruiksvriendelijker versie hiervan.

North Sea Region Conference op 16 t/m 18 juni 2015 in Assen

De voorbereidingen voor de North Sea Conference <http://www.northsearegion.eu/ivb/events/show/&tid=90> in Assen van 16 t/m 18 juni 2015 zijn gestart. Tijdens deze conferentie wordt de nieuwste subsidieronde van INTERREG North Sea Region nader toegelicht. U kunt zich laten informeren. Zelf een bijdrage leveren http://www.northsearegion.eu/files/user/File/Events/Annual%20Conferences/2015_Assen/Ideas_form_2015.pdf kan ook; dan kan op vier verschillende manieren. Interesse? **Aanmelden tot en met 31 januari 2015.**

INTERREG EUROPE

Launch event op 2 en 3 december 2014 in Bologna

Op 2 en 3 december 2014 waren 800 deelnemers uit heel Europa aanwezig op de start conferentie van het INTERREG EUROPE programma. Ook volgden meer dan duizend geïnteresseerden de opening via een live web-stream

<http://www.interreg4c.eu/europecooperates/webstream/>. De 800 deelnemers wisselden projectideeën uit en smeedden partnerschappen. Naar verwachting gaat de **eerste indieningstermijn in het voorjaar van 2015 open en sluit deze rond de zomer**. Om u voor te bereiden op deze eerste call kan u het Cooperation Programme http://www.interreg4c.eu/fileadmin/User_Upload/PDFs/INTERREG EUROPE - CP_final.pdf lezen. Ook kunt u zogenaamde tutorial videos <http://www.interreg4c.eu/europecooperates/event-story/> bekijken, gemaakt door de medewerkers van het internationale secretariaat.

Advies vanuit RVO voor je INTERREG project idee (15 december 2014)

Bron: Nieuwsbrief Interreg december 2014 RVO

Twijfelt u of INTERREG geschikt is voor uw project?

Of twijfelt u nog tussen verschillende subsidieprogramma's?

Wilt u afstemmen of het webinar of de informatiedagen voor u relevant zijn?

Of heeft u andere vragen over INTERREG?

Dan kunt u altijd contact opnemen of een afspraak maken met de contactpersonen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Zij helpen u graag verder.

INTERREG North Sea Region

Maaïke Beld: maaïke.beld@rvo.nl | 088 – 602 7048 | +31 (0)6 1589 7690

INTERREG North West Europe

Jacqueline Brouwer: jacqueline.brouwer@rvo.nl | 088 – 602 2664 | +31(0)6 1094 6524

Gé Huismans: ge.huismans@rvo.nl | 088 – 602 2428 | +31 (0)6 5337 4625

INTERREG EUROPE

Machtelijn Brummel: machtelijn.brummel@rvo.nl | 088 – 602 7898 | +31 6 15873753

Meer informatie

www.rvo.nl/interreg

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

EFRO is een Europese subsidieregeling gericht op versterking van de regionale economie. In Nederland zijn er 4 landsdelen (Noord, Oost, West, Zuid).

Europese gelden voor innovatie Noord-Hollandse economie

Bron: website provincie Noord-Holland

Vanaf februari volgend jaar is tot 2020 € 42,5 miljoen Europees geld beschikbaar voor de economie in Noord-Holland.

De gelden uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) zijn bedoeld **voor innovatie en een koolstofarme economie**. De bedragen komen definitief beschikbaar nadat de vier Randstadprovincies en de vier grote steden in januari gezamenlijk een convenant hebben gesloten.

Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Holland bestemmen van het totale bedrag ruim € 32,5 miljoen aan het versterken van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie van de economie in Noord-Holland. Daarvan komt ruim € 15,5 miljoen beschikbaar voor het regionale programma van de gemeente Amsterdam.

GS bestemmen van het totale bedrag bijna € 9 miljoen aan koolstofarme economie, waarvan ruim € 3,8 miljoen beschikbaar komt voor het regionale programma voor de gemeente Amsterdam.

Elvira Sweet, gedeputeerde Europa: 'De Randstadprovincies hebben zich in Brussel gezamenlijk ingespannen voor de beschikbaarstelling van EFRO-gelden voor de economie van de Randstadprovincies. Ik ben blij dat we met het Europese geld werk kunnen maken van een duurzame economie in Noord-Holland.'

De subsidieregeling voor EFRO-gelden wordt vanaf februari 2015 opengesteld. Van het totale bedrag is € 21,8 miljoen in 2015 beschikbaar voor subsidies. De economische agenda van de provincie Noord-Holland en het koersdocument duurzame energie zijn leidend voor de inzet van de middelen bij projecten.

OP-Zuid 2014-2020 officieel goedgekeurd door Europese Commissie

De Europese Commissie heeft het OP-Zuid – Europees Innovatieprogramma voor Zuid-Nederland definitief goedgekeurd. Eerder dit jaar hebben de provincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeland samen met het Rijk een programmavoorstel ingediend bij het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Met de goedkeuring is zekerheid verkregen dat Europa voor de periode 2014-2020 een budget van 113 miljoen euro beschikbaar stelt voor innovatiebevordering en de overgang naar een koolstofarme economie in Zuid-Nederland.

Concurrentiepositie versterken

Met het OP-Zuid wil Zuid-Nederland haar regionale concurrentiepositie verder versterken. Hierbij sluit Zuid-Nederland aan op grote maatschappelijke vraagstukken waar Europa voor staat. Uitdagingen die vragen om innovatieve oplossingen, zijn ondermeer: voedselzekerheid, vergrijzing en gezondheid, klimaatverandering, schone en efficiënte energie en beschikbaarheid van grondstoffen. De basis voor het OPZuid is de Regionale Innovatie Strategie voor Slimme Specialisatie (RIS3) waarin de doelstellingen van Europa zijn vertaald naar regionale maatschappelijke uitdagingen en focus is aangebracht op een aantal sterke clusters met concurrentiekracht: high tech systemen, chemie, agrofood, lifesciences & health, biobased, logistiek en maintenance.

Cofinanciering

Voorwaarde voor de Europese subsidie is dat provincies, het Rijk en het bedrijfsleven ook bijdragen aan het programma. Dit betekent dat naar verwachting voor de jaren 2014-2020 in Zuid-Nederland in totaal 321 euro miljoen geïnvesteerd wordt in innovatiebevordering en de overgang naar een koolstofarme economie.

Samenwerking

Nu Brussel het programma heeft goedgekeurd, kan de laatste hand worden gelegd aan juridische en technische aspecten van de subsidieregeling. Naar verwachting kan het programma in april 2015 van start gaan. Projectaanvragen kunnen worden ingediend door MKB-bedrijven en kennisinstellingen in Zuid-Nederland die behoren tot de zeven topclusters. Daarbij wordt grote waarde gehecht aan samenwerking tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven, kennis- en onderzoeksinstituten en overheden. Gemeenten, waterschappen en intermediaire organisaties kunnen een ondersteunende rol vervullen, waarmee ook zij kunnen optreden als aanvrager.

Meer informatie

- Programmadocument OPZuid - Europees Innovatieprogramma voor Zuid-Nederland: http://www.op-zuid.nl/images/stories/programmadocumenten_2014-2020/programmadocument%20opzuid%202014-2020%20versie%2024-10-2014.pdf
- OPZuid brochure: http://www.op-zuid.nl/images/stories/programmadocumenten_2014-2020/Brochure_OPZuid_2014-2020.pdf
- RIS3 voor Zuid-Nederland: <http://www.op-zuid.nl/images/>

NATIONAAL

Vitale Logistiek: Onderzoek en innovatie voor de Topsector Logistiek

Bron: NWO site

Onderzoekers die als hoogleraar of universitair hoofddocent verbonden zijn aan een Nederlandse universiteit, dan wel een NWO of KNAW instituut óf verbonden zijn aan een Nederlandse onderzoekinstelling kunnen financiering aanvragen voor fundamenteel respectievelijk industrieel onderzoek (R&D) dat aansluit bij de Topsector Logistiek. Er zijn twee soorten projecten mogelijk: - Fundamenteel onderzoek: consortia van Nederlandse universiteiten, overige onderzoekinstellingen en bedrijven dragen bij aan experimentele of theoretische kennisontwikkeling. - Industrieel (R&D) onderzoek: consortia van onderzoekinstellingen (waaronder TNO, het HBO, de Grote Technologische instituten (TO2), instellingen voor toegepast onderzoek en universiteiten) en bedrijven dragen bij aan de logistieke kennisontwikkeling die direct van belang is voor bedrijven.

Het doel van de call Vitale Logistiek is het ontwikkelen, delen en toepassen van nieuwe kennis die nodig is voor de vitaliteit van de Nederlandse logistieke sector voor de (middel)lange termijn. De projecten uit de call Vitale Logistiek genereren kennis die bijdraagt aan de doelstellingen van de Topsector Logistiek, zoals verwoord in de topsectoragenda 'Partituur naar de Top', en aan het realiseren van de *roadmaps*. Een belangrijke randvoorwaarde voor de projecten is de actieve participatie van het bedrijfsleven, zowel financieel als inhoudelijk. De projecten dienen wetenschappelijke kennis te genereren die bijdraagt aan de vitaliteit, innovatiekracht en duurzaamheid van het Nederlandse logistieke bedrijfsleven. Deze call onderscheidt drie onderzoekthema's: Innovatie en Adoptie, Governance & Stakeholders en Complexe Netwerkvraagstukken. Daarnaast is het mogelijk voorstellen in te dienen die themaoverschrijdend zijn.

In deze call

<http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/magw/vitale-logistiek---call-for-proposals/Call%2BVitale%2BLogistiek%2Bdef1122014.pdf>

kunnen zowel **aanvragen voor Industrieel (R&D)** als **fundamenteel onderzoek** worden ingediend. Industrieel wordt ook wel omschreven als 'toegepast onderzoek'.

Bij **fundamenteel onderzoek** is de hoofdaanvrager hoogleraar of universitair hoofddocent aan een Nederlandse universiteit, dan wel een NWO- of KNAW-instituut, die een dienstverband heeft voor ten minste de looptijd van het aanvraagproces en de duur van de subsidieperiode.

Bij **Industrieel onderzoek (R&D)** is de hoofdaanvrager verbonden aan een Nederlandse onderzoekinstelling voor de looptijd van het beoogde onderzoek. Nederlandse instellingen zijn instellingen voor toegepast onderzoek zoals TO2, HBO's, de universiteiten en TTI's.

Er dienen **minimaal twee private partijen** bij de aanvraag betrokken te zijn. De private partners in het consortium dienen een concrete bijdrage te leveren aan het onderzoek waarbij twee typen cofinanciering worden onderscheiden: 1. In kind bijdragen en 2. Cash bijdragen.

De bij NWO aan te vragen financiering bedraagt maximaal € 500.000,-. Er kan financiering worden aangevraagd ter dekking van zowel personele als materiele kosten die voor het project moeten worden gemaakt. Daarbij worden de volgende categorieën onderscheiden: wetenschappelijk personeel: promovendus (maximaal 4 jaar), postdoctorandus (maximaal 4 jaar); vervangingssubsidie; niet wetenschappelijk personeel; voor onderzoekers van kennisinstellingen geldt het EZ-kaderbesluit. In een project dienen minimaal twee onderzoekers aangesteld te worden. Bij fundamentele projecten dienen dit promovendi of

postdoctoraal onderzoekers te zijn. De totale looptijd van het project is tenminste twee jaar en niet langer dan vier jaar.

De sluitingsdatum voor het indienen van een **Letter of Interest (LOI)** is **10 februari 2015** vóór 14.00 uur.

De sluitingsdatum voor het indienen van **uitgewerkte aanvragen** is **10 maart 2015** vóór 14.00 uur.

Meer informatie is hier te vinden: <http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/magw/vitale-logistiek.-onderzoek-en-innovatie-voor-de-topsector-logistiek/vitale-logistiek.-onderzoek-en-innovatie-voor-de-topsector-logistiek.html>

Call voor WATER 2015

Bron: NWO site

STW opent een nieuwe call for proposals voor het financieringsprogramma WATER2015. Onderzoekers met innovatieve ideeën die passen in de innovatieagenda's van de TKI's watertechnologie, deltatechnologie of maritieme technologie kunnen nu een projectvoorstel indienen. De sluitingsdatum is 3 maart 2015.

An explicit link with one of the teams in the innovation contracts of the TKIs (Delta technology, Maritime or Water Technology) is required.

For Watertechnology, see [Watertechnology innovation agenda](#)

- Drinking, and industrial waste water
- Waste water treatment
- Transport and storage
- Novel water sources
- Reclaiming of minerals and organic matter
- Energy production
- Sensoring & Control
- Water systems

Financing

The budget for the call is 4.0 million Euros, excluding the contributions of private parties (co-financing).

Contact

For further information on this call, please contact one of the STW Program Managers:

Delta: [Willem Bruggeman](#)

Water: [Kees Roest](#)

Maritiem: [Marnix Krikken](#)

Vier nieuwe aio-projecten van start binnen de tuinbouw

Bron: NWO

Binnen het programma **Graduate school tuinbouw en uitgangsmaterialen** kunnen excellente masterstudenten zelf, in samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven, een voorstel indienen voor promotieonderzoek. Het programma valt onder de topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, die in de toekomst een grote behoefte verwacht aan gepromoveerde onderzoekers op dit terrein. Het gebiedsbestuur heeft vier projectaanvragen heeft gehonoreerd. Brancheorganisatie Plantum heeft 75.000 euro bijgedragen aan deze call.

Goedaardige bacteriën: het nieuwe natuurlijke pesticide?

Eline Verbon, prof. dr. ir. C.M.J. Pieterse - UU

Getting to the root of it: boosting plant health by beneficial root microbes. Zoals goedaardige bacteriën in de darmmicroflora de menselijke gezondheid verbeteren, zo kunnen goedaardige bacteriën op plantenwortels de afweer van planten verhogen. Ik wil onderzoeken welk signaal er in de cellen van de wortel ontstaat wanneer bacteriën zich op de wortel huisvesten en hoe dit signaal wordt omgezet in verhoogde weerbaarheid in de bovengrondse delen van de plant. De onderzoeksresultaten kunnen gebruikt worden om planten op een natuurlijke manier weerbaarder te maken tegen ziekten en plagen en zo bijdragen aan vermindering van het gebruik van pesticiden en het vergroten van oogstopbrengsten.

Hoe komt variatie in vroegrijpheid en knolvorm tot stand in aardappel?

Johan Willemsen, dr. ir. H.J. van Eck - WUR

The identification of natural variation related to organ development: Plant maturity and tuber shape Biologen willen begrijpen hoe een plant zich ontwikkelt en vorm krijgt. Voor aardappel is er variatie in vroege of late aardappels, en lange of ronde knollen. Deze kenmerken (vroeg tot laat, c.q. rond-ovaallang) worden vaak toegeschreven aan het samenspel van vele genen op verschillende posities. Maar juist voor deze eigenschappen in aardappel komt variatie tot stand door een serie varianten van slechts één gen. Wanneer we beter in de aard van deze biologische variatie begrijpen kunnen aardappelveredelaars betere cultivars ontwikkelen.

Wie ben ik? De zoektocht naar vaatweefsel-identiteit.

Margo Smit, prof. dr. D. Weijers - WUR

On the origin of vascular species Vaatweefsels vormen de bloedvaten en botten van de plant, ze zijn verantwoordelijk voor alle transport van vloeistoffen en helpen de plant overeind te staan. De vorming van nieuwe vaatverbindingen is daarom belangrijk voor de groei en opbrengst van gewassen, maar het is onbekend hoe dit werkt. Dit project wil achterhalen hoe een cel weet dat hij vaatweefsel is. Door de vorming van vaatweefsel in het prille plantenembryo te bestuderen, wil ik sleutelfactoren vinden die cellen tot vaatweefsel kunnen omprogrammeren. Met deze kennis kunnen we straks bijvoorbeeld het succes van enten zowel voorspellen als sturen.

Bestuiving in gevaar?

Quint Rusman, dr. ir. E.H. Poelman - WUR

Dealing with herbivores at the expense of pollination: effects of herbivore-induced changes on flower traits Plantenverdediging kan problemen veroorzaken voor de bestuiving. Wanneer een plant zijn verdediging activeert tegen insecten, veranderen ook zijn bloemeigenschappen. Hierdoor kunnen bloemen minder aantrekkelijk worden voor bloemeters, maar dit kan ook tussenbeide komen met de aantrekking van bestuivers. Bloemen kunnen aantrekkelijker voor bestuivers worden, wat de bestuiving juist versterkt. Dit project zal duidelijk maken welke bloemeigenschappen veranderen na aanval van verschillende typenplanteneters, evenals de precieze effecten op bestuivers, bloemeters en zaadproductie. Dit biedt mogelijkheden voor de landbouw om de bestuiving en zaadproductie te verhogen, en verbetert de biologische bestrijding van bloemeters.